

دستورالعمل اجرایی ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا

برای گروه کالایی داروی انسانی، مواد مخدر و مواد تحت کنترل، مکمل‌های دارویی و غذایی، ملزومات و تجهیزات پزشکی، فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی، مواد خوراکی و آشامیدنی، فرآورده‌های زیستی انسانی (بیولوژیک) و فرآورده‌های طبیعی، سنتی و گیاهی که مصارف انسانی دارند

با عنایت به ماده ۱۳ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، به شماره ۷۵۶۴۲/ت ۵۲۴۰۳ هـ مورخ ۹۵/۶/۲۳، دستورالعمل ذیل جهت ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالای گروه کالایی داروی انسانی، مواد مخدر و مواد تحت کنترل، مکمل‌های دارویی و غذایی، ملزومات و تجهیزات پزشکی، فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی، مواد خوراکی و آشامیدنی، فرآورده‌های زیستی (بیولوژیک) که مصارف انسانی دارند، به دستگاه‌های ذیربط و مشمولین دریافت شناسه کالا اعم از واردکنندگان و تولیدکنندگان ابلاغ و اطلاع‌رسانی می‌گردد.

اهداف:

- ۱- ارائه ساختار شناسه کالا
- ۲- ارائه راهکار ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا
- ۳- تعریف فرآیند اجرایی و تعیین اولویت‌ها

ماده ۱- در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف - آئین نامه: منظور آئین نامه اجرایی شناسه کالا و رهگیری کالا به شماره ۷۵۶۴۲/ت ۵۲۴۰۳ هـ مورخ ۹۵/۶/۲۳ موضوع ماده (۱۳) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز است.

ب - شناسنامه کالا: مجموعه‌ای از حداقل اقلام اطلاعاتی ضروری است که به منظور تعریف و تشخیص یک قلم کالایی، در بین سامانه‌های مرتبط و درگیر با آن قلم کالا به کار می‌روند.

پ- کالاهای مشمول: کلیه کالاهای دارویی انسانی، مواد مخدر و مواد تحت کنترل، مکمل‌های دارویی و غذایی، ملزومات و تجهیزات پزشکی، فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی، مواد خوراکی و آشامیدنی فرآوری شده، فرآورده‌های زیستی انسانی (بیولوژیک) و فرآورده‌های طبیعی، سنتی و گیاهی برای مصارف انسانی.

تبصره - محصولات کشاورزی (خام و فرآوری نشده)، کنجاله، دانه‌های روغنی، روغن خام، جو دامی، ذرت دامی، انواع گندم، شکر خام، چای، برنج، انواع خوراک دام و طیور، کود شیمیایی، سموم و بذرها در دستورالعمل اجرایی ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا گروه کالای کشاورزی تعیین تکلیف می‌گردد.

ت - کد IRC: کدی است چند رقمی است که به کالاهای مشمول توسط سامانه صدور پروانه ثبت سازمان غذا و دارو تخصیص می یابد .

ث - شناسه کالا: شناسه‌ای چند رقمی که مبتنی بر یک نظام جامع طبقه‌بندی کالا است و مشخصات ماهوی هر قلم کالا در آن احصاء شده و در یک سامانه به‌منظور ایجاد برداشت مشترک از هر قلم کالا، به صورت رمزین (بارکد) و یا نظایر آن بر روی کالا نصب یا درج می‌گردد. به هر شناسنامه کالا یک شناسه کالای یکتا تخصیص می‌یابد.

تبصره ۱- بخشی از اقلام اطلاعاتی در شناسه کالا به سایر طبقه‌بندی‌ها از قبیل سامانه هماهنگ‌شده (HS) ، استاندارد بین‌المللی طبقه‌بندی فعالیت‌های اقتصادی (ISIC) ، طبقه‌بندی محوری محصول (CPC) اختصاص دارد.

تبصره ۲- در صورت تکمیل شناسنامه کالا منطبق بر فیلدهای توصیفی احصاء شده در کار گروه تخصیص تعریف‌شده در بند (چ) ، شناسه کالا، معادل کد IRC می‌باشد.

ج - کارگروه ملی: کارگروهی است که به استناد تبصره ذیل بند (ث) ماده یک آیین‌نامه با مسئولیت وزارت صنعت، معدن و تجارت و با همکاری ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، گمرک و سایر دستگاه‌های مرتبط تشکیل شده‌است.

چ - کارگروه تخصصی: کارگروهی است ذیل کارگروه ملی برای گروه کالایی داروهای (اعم از انسانی و حیوانی) مکمل‌های دارویی و غذایی، ملزومات و تجهیزات پزشکی، فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی، مواد خوراکی و آشامیدنی، فرآورده‌های زیستی (بیولوژیک) با مسئولیت دفتر صنایع غذایی، دارویی و بهداشتی و با عضویت دفاتر مرتبط وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر دستگاه‌های قیدشده در تبصره ذیل بند (ث) ماده یک آیین‌نامه ، تشکیل شده‌است.

ح - گواهی الکترونیکی: به معنای تأیید الکترونیکی سامانه جامع تجارت به استعلام الکترونیکی شناسه کالا توسط گمرک می‌باشد.

خ - عناصر توصیفی کالا: عناصر و خصوصیات ذاتی، کارکردی و ظاهری کالا از قبیل جنس، نوع، رنگ، ابعاد، وزن، طرح، مدل، تولیدکننده، کشور سازنده، نام تجاری و نوع کاربری آن که در تشریح کالا مؤثر است.

د- شناسه جهانی قلم کالا (GTIN): بر اساس سیستم شماره گذاری GS1 به هر قلم کالا یک کد به نام GTIN تخصیص داده می‌شود. کد GTIN ساختار ۸، ۱۲، ۱۳ و ۱۴ رقمی دارد.

ذ- سامانه جامع تجارت: منظور سامانه جامع تجارت ایران است که بر اساس بند الف ماده شش قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب سال ۱۳۹۲، به‌عنوان درگاهی یکپارچه، ارتباط فعالان اقتصادی را اعم از واردکنندگان و تولیدکنندگان با دستگاه‌های ذیربط در امر تجارت، کنترل می‌کند.

¹ Global Trade Item Number

ر- **سامانه شناسه کالا:** سامانه‌ای است به منظور ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا که فرآیندهای درخواست و صدور شناسه کالا را در بر گرفته و امکان استعلام شناسه کالا را برای سامانه‌ها و افراد مرتبط فراهم می‌نماید. هدف این سامانه، مدیریت شناسه کالا در طول زنجیره تجاری کشور است و بر این اساس، زبان مشترک در کل فعالیت‌های تجاری فراهم می‌شود.

ز- **سامانه صدور پروانه ثبت سازمان غذا و دارو:** سامانه‌ای است به آدرس اینترنتی www.ttac.ir به منظور ثبت و اخذ شناسه کالاهای سلامت‌محور که فرآیندهای درخواست و صدور کد **IRC** را در بر گرفته و کد را برای کالاهای مشمول اختصاص می‌دهد.

ماده ۲- کلیه تولیدکنندگان و واردکنندگان اقلام کالایی مشمول، ملزم به ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا برای این دسته از کالاهای خود می‌باشند.

تبصره - کلیه متقاضیان ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل ابتدا برای ثبت اطلاعات و اخذ کد **IRC** به سامانه مذکور در بند (ز) مراجعه نمایند، سپس جهت ثبت نام و احراز صلاحیت می‌بایست به سامانه جامع تجارت به آدرس <http://www.ntsww.ir> مراجعه نمایند و در ادامه برای ثبت اطلاعات و اخذ یا ثبت شناسه کالا در سامانه شناسه کالا با همان نام کاربری و رمز عبور به آدرس <http://cid.ntsww.ir> مراجعه نمایند.

ماده ۳- تکمیل شناسنامه کالا و دریافت شناسه می‌بایست به ازای هر قلم کالای تولیدشده داخلی، توسط تولیدکننده و هر قلم کالای وارداتی، توسط واردکننده برای اولین سری تولید یا واردات (بعد از الزام شناسه) بر اساس اولویت‌ها و زمان‌بندی مقرر در جدول ذیل، انجام گیرد.

ردیف	قلم کالایی	تاریخ الزام ثبت شناسنامه و اخذ شناسه کالا برای کالاهای وارداتی	الزام گمرک نسبت به دریافت و ثبت گواهی‌ها و شماره شناسه کالا از سامانه جامع تجارت**	تاریخ الزام ثبت شناسنامه و اخذ شناسه برای کالاهای تولید داخلی
۱	کالاهای مشمول	۱۳۹۶/۳/۳۱ طبق فرایند در حال اجرای سازمان غذا و دارو	۱۳۹۶/۴/۳۱ طبق فرایند در حال اجرای سازمان غذا و دارو	۱۳۹۶/۳/۳۱ طبق فرایند در حال اجرای سازمان غذا و دارو

** الزام گمرک نسبت به دریافت و ثبت گواهی‌ها و شماره شناسه کالا از سامانه جامع تجارت به استناد ماده ۸ آیین‌نامه می‌باشد.

تبصره ۱- در صورتی که قبلاً شناسه کالای مدنظر واردکننده توسط فرد دیگری در سامانه شناسه کالا ثبت شده باشد واردکننده می‌بایست نسبت به تطابق عناصر توصیفی با کالای خود اطمینان حاصل نماید و در صورت تطبیق کامل عناصر توصیفی، نیازی به ثبت شناسه کالای جدید نخواهد داشت و می‌تواند از همان شناسه کالا استفاده نماید. ولی در صورت مغایرت در عناصر توصیفی، باید نسبت به تکمیل شناسنامه جدید و اخذ شناسه کالای جدید اقدام نماید.

تبصره ۲- در تکمیل شناسنامه کالا در بخش فیلدهای اجباری می‌بایست عناصر توصیفی از قبیل کد **IRC**، کد **GTIN**، نام تجاری فارسی، نام تجاری لاتین، شناسنامه ملی صاحب پروانه، کد **HS**، کد **ISIC** (برای تولیدکنندگان داخلی)، کشور تولید کننده، نام شرکت تولید کننده، نوع بسته بندی تجاری، نام قلم دارویی براساس فهرست دارویی،

کد طبقه بندی ملی، مطابق با آن چه که در سامانه شناسه کالا آمده است، به عنوان شاکله اصلی تولید شناسه تکمیل گردد.

ماده ۴- پس از تکمیل شناسنامه کالایی توسط مضمولین و ثبت یا صدور شناسه کالا توسط سامانه جامع تجارت، گواهی الکترونیکی توسط سامانه صادر و پس از استعلام از سوی گمرک به صورت ارتباط الکترونیکی و برخط در اختیار گمرک قرار خواهد گرفت. این گواهی همان تأیید شناسه کالا خواهد بود.

ماده ۵- گمرک موظف است به هنگام انجام فرآیندهای ترخیص کالا از صحت شناسه کالا از طریق تبادل اطلاعات و دریافت گواهی شناسه مذکور در ماده (۵) آیین نامه اطمینان حاصل نماید. انجام این فرآیند به منزله دریافت گواهی الکترونیکی شناسه کالا از سوی گمرک می باشد.

ماده ۶- به استناد تبصره یک ماده ۳ آیین نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، دستگاه های مجوز دهنده مکلفند در زمان صدور مجوزهای واردات، صادرات و ترانزیت بر اساس شناسه کالا اقدام نمایند.

ماده ۷- کارگروه تخصصی موظف است پیشنهادات، انتقادات و نظرات واصله را بررسی و اصلاحات مربوطه را به منظور به روز نمودن دستورالعمل به کارگروه ملی (دفتر امور خدمات بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت) ارسال نماید.

ماده ۸- سازمان غذا و دارو موظف است گزارش فرآیند اجرای این دستورالعمل در سطح بازار و همچنین مرکز توسعه تجارت الکترونیکی گزارش استفاده از سامانه شناسه کالا را هر سه ماه یکبار به دفتر امور خدمات بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال نمایند.

ماده ۹- دستورالعمل صادره مشمول کالاهایی است که بعد از الزام شناسه کالا، تولید یا وارد می شوند. لذا تعیین تکلیف کالاهای موجود در کشور و ترخیص سفارشات قبل از الزام، به ترتیب مشمول ماده ۷ آیین نامه و ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات خواهد بود.

ماده ۱۰- فرآیندهای ثبت شناسه ها، تخصیص نام کاربری و رمز عبور، انتقال مالکیت، پاسخ استعلام شناسه ها و گواهی ها و سایر فعالیت های مذکور در این دستورالعمل در سامانه جامع تجارت و دیگر سامانه ها رایگان می باشد.

ماده ۱۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است فرآیند ثبت سفارش را به گونه ای تنظیم نماید که از تاریخ الزام ثبت شناسنامه، اخذ و نصب شناسه کالا طبق جدول فوق از ثبت سفارش این کالاها بدون شناسه کالا جلوگیری نماید.

این دستورالعمل ۱۱ ماده و ۶ تبصره در جلسه مورخ ۹۶/۲/۲۵ در دفتر امور خدمات بازرگانی وزارت صنعت، معدن و تجارت با حضور اعضای کارگروه تخصصی داروها (اعم از انسانی و حیوانی)، مکمل های دارویی و غذایی، ملزومات و تجهیزات پزشکی، فرآورده های آرایشی و بهداشتی، مواد خوراکی و آشامیدنی، فرآورده های زیستی (بیولوژیک) به تصویب رسید.